

Parasja BO samenvatting TORA

De laatste plagen (10:1–29)

- **Plag 8 – Sprinkhanen:** God stuurt Mozes opnieuw naar de farao. Omdat farao blijft weigeren Israël te laten gaan, komt een verwoestende sprinkhanenplag die alles opeet wat na de hagel nog over was. Farao smeekt om vergeving, maar zodra de plag weg is, verhardt hij opnieuw zijn hart.
- **Plag 9 – Duisternis:** Drie dagen lang ligt Egypte in diepe, tastbare duisternis. Alleen in de woningen van de Israëlieten is licht. Farao wil Israël wel laten gaan, maar niet met hun vee. Mozes weigert. Farao wordt woedend en zegt dat Mozes nooit meer voor hem mag verschijnen.

2. De instelling van het Pascha (11:1–12:28)

- **Aankondiging van de tiende plag:** God kondigt aan dat alle eerstgeborenen in Egypte zullen sterven. Dit zal farao dwingen het volk te laten gaan.
- **Het Pascha (Pesach):** God geeft nauwkeurige instructies:
 - Een lam zonder gebrek slachten.
 - Het bloed aan de deurposten strijken.
 - Het lam eten met ongezuurd brood en bittere kruiden.
 - Gekleed en gereed staan om te vertrekken. Dit ritueel wordt ingesteld als een blijvende herinnering voor toekomstige generaties.
- **Ongezuurde broden:** Zeven dagen lang mag er geen zuurdeeg in huis zijn. Dit wordt een jaarlijks feest ter herinnering aan de haast van de uittocht.

3. De tiende plag en de uittocht (12:29–42)

- **Plag 10 – De dood van de eerstgeborenen:** Midden in de nacht sterven alle eerstgeborenen van Egypte, van de farao tot de gevangene en zelfs het vee. Egypte is in diepe rouw.
- **Farao geeft zich gewonnen:** Hij roept Mozes en Aäron en zegt dat Israël onmiddellijk moet vertrekken.
- **Het volk vertrekt:** De Israëlieten gaan haastig op weg, met ongezuurd deeg. Ze trekken uit na 430 jaar verblijf in Egypte. Een “grote gemengde menigte” gaat met hen mee.

4. Voorschriften voor de toekomst (12:43–13:16)

- **Regels voor het Pascha:** Alleen leden van het verbondsvolk mogen deelnemen; vreemdelingen kunnen meedoen als zij zich laten besnijden.
- **Heiliging van de eerstgeborenen:** Alle eerstgeboren zonen en dieren behoren aan God toe. Eerstgeboren dieren worden geofferd of vrijgekocht; eerstgeboren zonen worden vrijgekocht.
- **Herinnering aan de uittocht:** Mozes benadrukt dat deze rituelen dienen als:
 - een **teken aan de hand**,
 - een **herinnering op het voorhoofd**,
 - een **verhaal dat ouders aan hun kinderen doorgeven**. Alles wijst terug naar Gods machtige bevrijding uit Egypte.

Kernboodschap

God bevrijdt zijn volk met krachtige daden, stelt het Pascha in als blijvende herinnering, en vraagt Israël om de eerstgeborenen aan Hem toe te wijden. Het is het begin van een nieuw bestaan — een volk onderweg naar vrijheid.

Parasja BO – HAFTARA Samenvatting

Samenvatting van Jeremia 46:13–28

In helder, vloeiend Nederlands — compact, maar met de volle lading van deze krachtige profetie.

1. Aankondiging van de val van Egypte (46:13–17)

- God geeft Jeremia een boodschap over **Nebukadnezar**, de koning van Babel, die Egypte zal binnenvallen.
- De Egyptische strijdkrachten worden opgeroepen om zich gereed te maken, maar het is vergeefs:
 - Hun helden struikelen.
 - Hun bondgenoten vluchten.
 - Hun macht blijkt leeg.
- De profetie schetst Egypte als een mooie maar machteloze koe, die door een horzel uit het noorden (Babel) wordt opgejaagd.

2. De vernedering van Egypte (46:18–24)

- God zweert bij zichzelf dat de veroveraar zal komen, zeker en onvermijdelijk.

- Egypte wordt vergeleken met een slang die probeert te ontsnappen, maar het leger van Babel dringt steeds verder door.
- De vijanden hakken Egypte neer “als houthakkers in een bos”.
- Het land wordt gevuld met angst en schaamte; de dochter van Egypte wordt overgeleverd aan een vijand die sterker is dan zij.

3. Herstel voor Egypte (46:25–26)

- God zal Egypte straffen:
 - De goden (Amon van No, farao, en allen die op hen vertrouwen) worden geoordeeld.
 - Babel krijgt de macht over Egypte.
- Maar: **na verloop van tijd zal Egypte weer bewoond worden**. Het oordeel is zwaar, maar niet definitief.

4. Troost voor Israël (46:27–28)

- Midden in de oordelen over de volken klinkt een zachte, hoopvolle stem voor Israël:
 - “Wees niet bang, mijn dienaar Jakob.”
 - God belooft redding, terugkeer uit ballingschap en rust.
- De volken rondom zullen volledig worden vernietigd, maar Israël niet:
 - God zal hen wel **tuchtigen**,
 - maar **niet vernietigen**.
 - Zijn verbond blijft staan.

Kernboodschap

God oordeelt de machtige volken die Israël onderdrukken, maar Hij vergeet zijn eigen volk niet. Egypte valt, maar Israël wordt getroost. Oordeel en genade lopen hier naast elkaar — scherp, maar hoopvol.

Parasja BO samenvatting NT

Samenvatting van **Romeinen 9:14–29**

In helder, vloeiend Nederlands — Paulus’ betoog over Gods vrijheid, barmhartigheid en roeping.

1. Is God onrechtvaardig? (9:14–18)

- Paulus stelt de vraag of God onrechtvaardig is omdat Hij sommigen uitkiest en anderen niet.
- Zijn antwoord is duidelijk: **nee**.
- God zegt tegen Mozes: “*Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontferm.*”

- Gods barmhartigheid hangt dus niet af van menselijke wil of inspanning, maar van **Gods initiatief**.
- Ook farao is een voorbeeld: God liet hem opstaan om Zijn macht te tonen. God **verhardt** wie Hij wil en **ontfermt** zich over wie Hij wil.

2. De mens als klei, God als pottenbakker (9:19–21)

- Paulus reageert op een denkbare tegenwerping: *“Hoe kan God ons dan nog verwijten maken?”*
- Hij antwoordt met een beeld:
 - De mens is **klei**,
 - God is de **pottenbakker**.
- De pottenbakker heeft het recht om uit dezelfde klomp klei:
 - een **eerbaar** voorwerp te maken,
 - en een **oneerbaar** voorwerp.
- Het punt: God heeft **soeverein gezag** over Zijn schepping.

3. Geduld en oordeel (9:22–24)

- Paulus zegt dat God soms met veel geduld “vaten van toorn” verdraagt — mensen of volken die op ondergang afgaan.
- Waarom?
 - Om Zijn **heerlijkheid** te tonen in de “vaten van barmhartigheid” die Hij heeft voorbereid voor redding.
- En die geroepen zijn niet alleen uit de Joden, maar ook uit de **heidenen**.

4. Bewijs uit de profeten (9:25–29)

Paulus onderbouwt zijn punt met Hosea en Jesaja:

Hosea

- God noemt mensen die niet zijn volk waren toch **Zijn volk**.
- Hij noemt mensen die niet geliefd waren toch **geliefd**. → Dit wijst op Gods roeping van de heidenen.

Jesaja

Slechts een **rest** van Israël zal behouden worden.

Als God niet een “zaad” had overgelaten, zou Israël zijn geworden als Sodom en Gomorra. → Dit wijst op Gods oordeel én Zijn trouw aan een overblijfsel.

Kernboodschap

Paulus laat zien dat God vrij is in Zijn ontferming en roeping. Hij kiest, roept en redt — niet op basis van menselijke prestatie, maar op basis van Zijn eigen barmhartigheid. En die roeping strekt zich uit tot zowel Joden als heidenen, terwijl tegelijk slechts een **rest** van Israël behouden blijft.